

Bruselj, 3. julij 2026
(OR. en)

11122/26

ECOFIN 912
UEM 316
SOC 441
EMPL 243
COMPET 856
ENV 832
EDUC 298
ENER 454
JAI 892
GENDER 129
JEUN 172
SAN 530
ECB
EIB

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	PRIPOROČILO SVETA o ekonomski, socialni, strukturni in proračunski politiki ter politiki zaposlovanja Francije

V prilogi vam pošiljamo navedeni osnutek priporočila Sveta, ki so ga pregledali in potrdili različni odbori Sveta ter dokončno oblikoval Ekonomsko-finančni odbor, temelji pa na predlogu Komisije COM(2026) 210 final.

PRIPOROČILO SVETA

o ekonomski, socialni, strukturni in proračunski politiki ter politiki zaposlovanja Francije

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97¹ in zlasti člena 3(3) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

¹ Uredba (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 (UL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EU) 2024/1263 določa cilje okvira ekonomskega upravljanja, s katerim se želi spodbujati zdrave in vzdržne javne finance, z reformami in naložbami pa trajnostno in vključujočo rast in odpornost, ter preprečiti čezmerne javnofinančne primanjkljaje. Uredba določa, da Svet in Komisija izvajata večstranski nadzor v okviru evropskega semestra v skladu s cilji in zahtevami iz Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Evropski semester vključuje zlasti oblikovanje specifičnih priporočil za države in nadzor nad njihovim izvajanjem.
- (2) Komisija je 25. novembra 2025 sprejela mnenje o osnutku proračunskega načrta Francije za leto 2026. Na isti datum je Komisija na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 sprejela poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2026, v katerem Francije ni opredelila kot ene od držav članic, za katero bi bilo treba opraviti poglobljeni pregled. Sprejela je tudi priporočilo za priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja, priporočilo za priporočilo Sveta o človeškem kapitalu v Evropski uniji ter predlog skupnega poročila o zaposlovanju za leto 2026, v katerem je analizirano izvajanje smernic za zaposlovanje in načel evropskega stebra socialnih pravic. Svet je priporočilo o ekonomski politiki euroobmočja² sprejel 21. aprila 2026, skupno poročilo o zaposlovanju in priporočilo o človeškem kapitalu pa 9. marca 2026.

² UL C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

- (3) Komisija je 29. januarja 2025 objavila kompas za konkurenčnost, tj. strateški okvir, katerega cilj je v naslednjih petih letih povečati svetovno konkurenčnost Unije. V njem so opredeljeni trije nujni elementi preobrazbe za trajnostno gospodarsko rast: inovacije, razogljičenje in konkurenčnost ter varnost. Kompas za konkurenčnost je od objave podlaga za delo v okviru evropskega semestra, s čimer zagotavlja, da so ekonomske politike držav članic skladne s strateškimi cilji EU, ter ustvarja enoten pristop k ekonomskemu upravljanju, ki spodbuja trajnostno rast, inovacije in odpornost po vsej Uniji.
- (4) Evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik se v letu 2026 nadalje razvija skupaj z zaključno fazo izvajanja Mehanizma za okrevanje in odpornost³. Načrti za okrevanje in odpornost so bili skupaj s financiranjem kohezijske politike bistveni za uresničevanje prednostnih nalog politike v okviru evropskega semestra, saj so morali učinkovito obravnavati vse ali pomemben del izzivov, opredeljenih v zadevnih specifičnih priporočilih za države, izdanih v nedavnih ciklih, programi, ki se financirajo iz evropske kohezijske politike, pa so morali upoštevati specifična priporočila za države. Ker se Mehanizem za okrevanje in odpornost bliža koncu svoje življenjske dobe, je še vedno bistveno, da se ohranijo in nadgradijo reforme in naložbe, ki se izvajajo z njegovo podporo, zlasti tiste, ki prispevajo k obravnavi izzivov, opredeljenih v specifičnih priporočilih za države.
- (5) Komisija je 3. junija 2026 objavila poročilo o državi za Francijo za leto 2026. V njem je ocenila napredek Francije pri izvajanju specifičnih priporočil za državo za leto 2025 ter izvajanje načrta za okrevanje in odpornost v Franciji. Na podlagi te analize so bili v poročilu o državi opredeljeni najbolj pereči izzivi, s katerimi se sooča Francija. V njem je bil tudi ocenjen napredek Francije pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, pa tudi pri doseganju krovnih ciljev Unije glede zaposlovanja, spretnosti ter zmanjševanja revščine in socialne izključenosti ter ciljev trajnostnega razvoja ZN.

³ Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (6) Svet je 21. januarja 2025 na podlagi ocene in priporočila Komisije sprejel priporočilo, v katerem je potrdil nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt Francije⁴. Načrt zajema obdobje 2025–2029 in predstavlja fiskalno prilagoditev skozi sedem let. Svet je priporočil naslednje najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov: 0,8 % v letu 2025, 1,2 % v letu 2026, 1,2 % v letu 2027, 1,2 % v letu 2028 in 1,1 % v letu 2029, ki ustrezajo najvišjim kumulativnim stopnjam rasti, izračunanim glede na izhodiščno leto 2023, v višini 4,6 % v letu 2025, 5,8 % v letu 2026, 7,1 % v letu 2027, 8,4 % v letu 2028 in 9,5 % v letu 2029. V letih 2025–2029 te najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov sovpadajo s korektivno potjo, kot jo je v skladu s členom 126(7) PDEU priporočil Svet 21. januarja 2025 za odpravo čezmernega primanjkljaja⁵. Na podlagi ocene Komisije o učinkovitih ukrepih z dne 3. junija 2026⁶ je postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem za Francijo začasno zadržan.
- (7) Vojna agresija Rusije proti Ukrajini in njene posledice pomenijo eksistencialni izziv za Evropsko unijo. Komisija je države članice pozvala, naj zaprosijo za usklajeno aktivacijo nacionalne odstopne klavzule v okviru Pakta za stabilnost in rast, da bi podprla prizadevanja EU za hitro in znatno povečanje obrambnih odhodkov⁷, Evropski svet pa je ta predlog pozdravil 6. marca 2025. Države članice lahko še vedno zahtevajo aktivacijo nacionalne odstopne klavzule kadar koli do leta 2028, če izpolnjujejo merila iz člena 26 Uredbe (EU) 2024/1263.

⁴ Priporočilo Sveta z dne 21. januarja 2025 o potrditvi nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta Francije (UL C, C/2025/659, 10.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/659/oj>).

⁵ Priporočilo Sveta za odpravo čezmernega primanjkljaja v Franciji, sprejeto 21. januarja 2025. Vsi dokumenti, povezani s postopkom v zvezi s čezmernim primanjkljajem v Franciji, so na voljo na spletni strani: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/france_en?prefLang=sl.

⁶ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropski centralni banki, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki – Evropski semester 2026 – pomladanski sveženj (COM(2026) 200 final).

⁷ Sporočilo Komisije Upoštevanje večjih obrambnih izdatkov v okviru Pakta za stabilnost in rast (Bruselj, C(2025) 2000 final z dne 19. marca 2025).

- (8) Francija je 7. maja 2026 predložila letno poročilo o napredku za leto 2026⁸ v zvezi z upoštevanjem priporočenih najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, izvajanjem sklopa reform in naložb, na katerih temelji podaljšanje prilagoditvenega obdobja, ter izvajanjem reform in naložb v odziv na glavne izzive, opredeljene v specifičnih priporočilih za državo v okviru evropskega semestra. Letno poročilo o napredku odraža tudi polletno poročanje Francije o napredku pri izvajanju načrta za okrevanje in odpornost v skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2021/241. Poročilo o ukrepih, sprejetih v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, je vključeno v letno poročilo o napredku.
- (9) Realna rast BDP je leta 2025 znašala 0,8 %, inflacija po HICP pa 0,9 %. Glede na pomladansko napoved Komisije 2026 naj bi realni BDP v letu 2026 zrasel za 0,8 %, v letu 2027 pa za 1,1 %, inflacija po HICP pa naj bi znašala 2,4 % v letu 2026 in 1,8 % v letu 2027.

⁸ Letna poročila o napredku za leto 2026 so na voljo na: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en?prefLang=sl.

- (10) Na podlagi podatkov, ki jih je zagotovil Eurostat⁹, se je primanjkljaj sektorja država v Franciji zmanjšal s 5,8 % BDP v letu 2024 na 5,1 % BDP v letu 2025. Primanjkljaj se je v letu 2025 zmanjšal predvsem zaradi učinka ukrepov za povečanje prihodkov v višini približno 0,5 % BDP ter ukrepov za zmanjšanje odhodkov, predvsem iz naslova javne potrošnje in socialnih transferjev, v višini skoraj 0,3 % BDP, pa tudi davčnih prihodkov, ki rastejo hitreje od nominalnega BDP. Takšna dinamika prihodkov je bila večinoma rezultat posrednih davkov in davkov od dohodkov pravnih oseb. Ti dejavniki so več kot izravnali povečanje plačil obresti za dolg sektorja država za 0,2 odstotne točke, ki je bilo posledica večjega dolga in višjih obrestnih mer pri izdaji novih obveznic. Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, je v pomladanski napovedi Komisije 2026 v letu 2026 predviden primanjkljaj v višini 5,1 % BDP, v letu 2027 pa 5,7 % BDP. Nespremenjeni primanjkljaj v letu 2026 je posledica več dejavnikov. Po eni strani je rezultat ukrepov za povečanje prihodkov v višini 0,5 % BDP (od tega je 0,3 % BDPčasne narave), ki med drugim vključujejo podaljšanje izjemnega prispevka velikih podjetij, dodatni davek na visoke prihodke in zvišanje splošnega socialnega prispevka na finančne prihodke ter prizadevanja za zmanjšanje proračunskih sredstev za različna ministrstva in organe javne uprave, določena v proračunu za leto 2026. Po drugi strani pa se ob izključitvi učinka teh ukrepov pričakuje, da bodo davčni prihodki rasli nekoliko počasneje od gospodarske aktivnosti. Poleg negativnega vpliva na rast naj bi konflikt na Bližnjem vzhodu povzročil tudi dodaten neposreden proračunski učinek v višini 0,2 % BDP, povezan z večjim obrestnim bremenom pri obveznicah, indeksiranih glede na inflacijo (0,1 % BDP), nižjimi prihodki zaradi indeksacije oprostitev plačila prispevkov za socialno varnost, povezanih z minimalno plačo, in višjimi vojaškimi izdatki za misije na tem območju. Ta učinek naj bi se večinoma izravnal z dodatnimi prihranki pri odhodkih, napovedani aprila. Primanjkljaj v letu 2027 se bo povečal predvsem zaradi postopnega opuščanja začasnih ukrepov na strani prihodkov iz leta 2026 v višini 0,3 % BDP.

⁹ Eurostat, Kazalniki eura z dne 22. aprila 2026.

- (11) Glede na ocene Komisije je bila fiskalna naravnost¹⁰, ki vključuje nacionalno financirane odhodke in odhodke, ki jih financira EU, v letu 2025 restriktivna in je znašala 0,9 % BDP. V letu 2026 naj bi bila restriktivna, in sicer v višini 0,9 % BDP, v letu 2027 pa ekspanzivna v višini 0,3 % BDP.
- (12) Na podlagi podatkov, ki jih je zagotovil Eurostat¹¹, se je dolg sektorja država v Franciji povečal s 112,6 % BDP konec leta 2024 na 115,6 % BDP konec leta 2025. Povečanje deleža javnega dolga v letu 2025 je bilo predvsem posledica visokih primarnih primanjkljajev in naraščajočih plačil obresti, ki so več kot izravnali učinek nominalne rasti na zmanjšanje dolga. Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, pomladanska napoved Komisije 2026 predvideva, da se bo delež javnega dolga v BDP do konca leta 2026 povečal na 118,1 %, do konca leta 2027 pa še dodatno na 120,2 %. Povečanja v letih 2026 in 2027 sta večinoma rezultat istih dejavnikov kot v letu 2025.
- (13) Po podatkih Eurostata¹² so skupni obrambni odhodki sektorja država v Franciji v letu 2025 znašali 1,9 % BDP. Glede na pomladansko napoved Komisije 2026 naj bi ti v letu 2026 znašali 2,1 % BDP¹³.

¹⁰ Fiskalna naravnost je opredeljena kot merilo spremembe osnovnega proračunskega položaja sektorja država na letni ravni. Cilj te naravnosti je oceniti gospodarsko spodbudo, ki izhaja iz fiskalnih politik, tako tistih, ki se financirajo na nacionalni ravni, kot tistih, ki se financirajo iz proračuna EU. Fiskalna naravnost se meri kot razlika med (i) srednjeročno potencialno rastjo in (ii) spremembo primarnih odhodkov brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, vključno z odhodki, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) v okviru Mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov Unije.

¹¹ Eurostat, Kazalniki eura z dne 22. aprila 2026.

¹² Eurostat, javnofinančni odhodki po klasifikaciji funkcij države (COFOG).

¹³ Natova opredelitev odhodkov za obrambo se razlikuje od opredelitve COFOG. Poleg tega bi lahko prišlo do razlik zaradi časa evidentiranja izdatkov, zlasti kar zadeva vojaško opremo, saj Nato pri poročanju ne upošteva pravil nacionalnih računov za čas evidentiranja.

- (14) Unija se še naprej sooča s tveganji motenj v oskrbi z energijo in povečane nestanovitnosti cen, ki jih še zaostrejuje geopolitične napetosti, ki vplivajo na svetovne trge nafte in plina. Izkušnje iz energetske krize v obdobju 2022–2023 so pokazale, da splošni ukrepi, ki niso ciljno usmerjeni, povzročajo velike fiskalne stroške ter so socialno in gospodarsko neučinkoviti. Francija je od izbruha vojne na Bližnjem vzhodu februarja 2026 sprejela več ciljno usmerjenih ukrepov fiskalne politike, da bi ublažila učinek, ki ga imajo visoke cene energije na gospodinjstva in podjetja¹⁴. Ti vključujejo povračilo, ki ustreza ocenjenemu strošku v višini 0,20 EUR na liter goriva za mikropodjetja ter MSP v sektorju javnega prevoza, ribiški sektor (v tem primeru zvišano maja) ter gradbena in komunalna podjetja v aprilu in maju; enakovredno povračilo za delavce z nizkimi dohodki za uporabo zasebnih vozil v poklicne namene med aprilom in junijem; povračilo trošarine za kmete za dizelsko gorivo za necestna vozila v višini 0,40 EUR na liter v aprilu, ki je bilo maja povečano na 0,15 EUR na liter, in izjemno kritje prispevkov za socialno varnost za najbolj prizadete kmete v aprilu. Ti ukrepi naj bi se načeloma postopno opustili junija 2026, njihovi stroški, upoštevani v pomladanski napovedi Komisije 2026, pa znašajo manj kot 0,1 % BDP. Če bi ti ukrepi veljali do konca leta 2026, bi po ocenah Komisije njihovi fiskalni stroški v letu 2026 ostali pod 0,1 % BDP.
- (15) Glede na izračune Komisije so očiščeni odhodki v Franciji v letu 2025 zrasli za 0,7 %, v letih 2024 in 2025 pa kumulativno za 4,0 %. Rast očiščenih odhodkov v letu 2025 je pod priporočeno najvišjo stopnjo rasti. Če se upoštevata leti 2024 in 2025 skupaj, je tudi kumulativna stopnja rasti očiščenih odhodkov pod priporočeno najvišjo stopnjo rasti.

¹⁴ To odraža stanje na presečni datum pomladanske napovedi Komisije 2026 (4. maj 2026).

- (16) Glede na izračune Komisije naj bi očiščeni odhodki v Franciji v letu 2026 zrasli za 1,4 %, v letih 2024, 2025 in 2026 pa kumulativno za 5,4 %. Rast očiščenih odhodkov naj bi bila v letu 2026 nad priporočeno najvišjo stopnjo rasti, kar na letni ravni pomeni odstopanje v višini 0,1 % BDP. Če se upoštevajo leta 2024, 2025 in 2026 skupaj, naj bi bila kumulativna stopnja rasti očiščenih odhodkov pod priporočeno najvišjo stopnjo rasti.
- (17) V priporočilu o potrditvi srednjeročnega načrta Francije je določen sklop reform in naložb, na katerih temelji podaljšanje prilagoditvenega obdobja, skupaj s časovnim okvirom za njihovo izvajanje. Komisija ob upoštevanju informacij, ki jih je Francija predložila v svojem letnem poročilu o napredku, ugotavlja, da se zdi, da izvajanje ključnih korakov teh reform in naložb, ki bi jih bilo treba dokončati do 30. aprila 2026, na splošno poteka po načrtu. Vendar pa je preoblikovanje oprostitev plačila prispevkov za socialno varnost v zvezi z minimalno plačo prineslo manjše prihranke, kot je bilo obljubljeno. Komisija meni, da je Francija na splošno zadovoljivo izpolnila svoje zaveze. Kar zadeva prihodnost, je izvajanje pokojninske reforme iz leta 2023 začasno ustavljeno do januarja 2028¹⁵.

¹⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropski centralni banki, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki – Evropski semester 2026 – pomladanski sveženj (COM(2026) 200 final).

- (18) Francija se še naprej sooča z visokimi tveganji za vzdržnost javnih financ v srednjeročnem obdobju in srednjimi tveganji za vzdržnost v dolgoročnem obdobju. Za spodbujanje potencialne rasti in zmanjšanje javnega dolga, da se zagotovi njegova vzdržnost, je potrebna celovita in dosledna fiskalna strategija tako na strani prihodkov kot na strani odhodkov. Javnofinančni odhodki Francije so v letu 2025 s 57,2 % BDP ostali drugi najvišji v EU in za 7,7 odstotne točke nad povprečjem EU. V pomladanski napovedi Komisije 2026 je predvideno, da bo ta vrzel leta 2026 ostala približno 7 odstotnih točk. Trajno visoki javnofinančni odhodki Francije vzbujajo pomisleke glede učinkovitosti, hkrati pa zahtevajo tudi visoko skupno davčno obremenitev, kar posledično zmanjšuje gospodarsko učinkovitost. Zato trajna fiskalna konsolidacija v Franciji zahteva odločno ukrepanje na področju javnofinančnih odhodkov, in sicer v zvezi z njeno ravno, sestavo in splošno učinkovitostjo. Za to so potrebne okrepljene zaveze glede prihrankov v primerjavi s tistimi iz francoskega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta. Dosledna in učinkovita strategija za trajno zmanjšanje javnofinančnih odhodkov ob hkratnem izboljšanju njene kakovosti mora sistematično temeljiti na ambicioznih in celovitih pregledih porabe, ki so v središču proračunskega postopka in skladni s srednjeročnimi prednostnimi nalogami. To ne bi le prispevalo k fiskalni konsolidaciji, temveč bi tudi povečalo potencial Francije za rast, saj bi prispevalo k usmerjanju javnih sredstev v ukrepe, ki bolj spodbujajo rast.

- (19) Javnofinančni odhodki za pokojnine so bili v Franciji leta 2023 s 14,6 % BDP razmeroma visoki. Po poročilu o staranju prebivalstva iz leta 2024 naj bi se koeficient starostne odvisnosti starih v prihodnjih desetletjih znatno povečal, in sicer z 38,2 % leta 2022 na 53,2 % leta 2050 in 57,8 % leta 2070. Dejanska upokojitvena starost pa je nizka, saj je leta 2022 znašala 62,2 leta. Med drugim je pokojninska reforma iz leta 2023 prispevala k izboljšanju vzdržnosti javnih financ s pospešitvijo podaljševanja zahtevanega obdobja plačevanja prispevkov za pridobitev polne pokojnine in s postopnim zviševanjem minimalne upokojitvene starosti, da bi se spodbudili zaposlenost in potencialna rast. Francija se je v svojem srednjeročnem fiskalno-strukturnem načrtu zavezala, da bo v obdobju 2026–2040 ohranila učinek pokojninske reforme iz leta 2023 na finančno vzdržnost sistema. Vendar je bila reforma decembra 2025 začasno ustavljena do januarja 2028. Ta začasna ustavitev pomeni poslabšanje salda sektorja država do sredine tridesetih let 21. stoletja in povečanje javnega dolga ter zmanjšanje pozitivnih učinkov reforme na trg dela, medtem ko prej navedeni izzivi še naprej ostajajo zelo pomembni.

- (20) Davčna obremenitev v Franciji ostaja precej višja od povprečja EU. Leta 2025 so davčni prihodki v Franciji znašali 44,3 % BDP, medtem ko je povprečje EU27 znašalo 39,9 % BDP, implicitna davčna stopnja za delo in davki na delo, ki jih plačujejo delodajalci, pa so bili prav tako med najvišjimi v EU. Davki na proizvodnjo, ki so še posebej škodljivi za rast, so bili leta 2024 s 4,4 % BDP prav tako precej nad povprečjem EU (2,4 % BDP), kar negativno vpliva na konkurenčnost. Natančneje, davki na izplačane plače in na plačilno listo ter na lastništvo ali uporabo zemljišč, zgradb ali drugih objektov so nad povprečjem EU. Davki na potrošnjo pa so razmeroma nizki, kljub temu, da so manj izkrivljajoči. Hkrati številni davčni izdatki na fiskalnem in socialnem področju povečujejo zapletenost davčnega sistema, povzročajo znatno izgubo učinkovitosti pri razporejanju virov in pomenijo veliko proračunsko breme (leta 2025 skoraj 6 % BDP). Za bolj rasti prijazno davčno mešanico bi bila potrebna celovita fiskalna strategija, ki bi bila usmerjena v povečanje potencialne rasti in splošne učinkovitosti davčnega sistema ter bi podpirala fiskalno konsolidacijo. Zmanjšanje davčne obremenitve dela (vključno s prispevki za socialno varnost) in produktivnega kapitala ob hkratnem zvišanju davkov na potrošnjo, vključno z okoljskimi davki, bi lahko prispevalo k zmanjšanju gospodarskega izkrivljanja ter podpiranju konkurenčnosti in rasti. Poleg tega bi zmanjšanje in racionalizacija davčnih izdatkov na fiskalnem in socialnem področju prispevala k razširitvi davčnih osnov in tako pomagala preprečiti zvišanje zakonsko določenih davčnih stopenj.
- (21) Raven upravne zapletenosti v Franciji je visoka. Soobstoj številnih upravnih ravni pomeni zapletena finančna razmerja med različnimi ravni upravljanja ter prekrivajoče se pristojnosti. To povzroča odvečne stroške usklajevanja, ne da bi se s tem nujno izboljšala kakovost zagotovljenih javnih storitev. Zmanjšanje upravne zapletenosti ter pojasnitev pristojnosti in finančnih odgovornosti na različnih ravneh upravljanja bi pripomogla k učinkovitemu usmerjanju odhodkov in prihodkov v skladu s proračunskimi zavezami. S tem bi se povečali splošna učinkovitost in kakovost javnofinančnih odhodkov ter hkrati podprla fiskalna konsolidacija.

- (22) Še vedno obstajajo regionalne razlike pri javnih storitvah, kot so zdravstveno varstvo (zlasti na območjih s slabo zdravstveno pokritostjo), izobraževanje, mobilnost in stanovanja, pri čemer se podeželska območja soočajo s posebnimi izzivi pri dostopu do bistvenih storitev. V najbolj oddaljenih regijah Francije slabo prostorsko načrtovanje in omejene upravne zmogljivosti dodatno ovirajo učinkovito izvajanje politik in javne naložbe.
- (23) Sistematično, smiselno in pravočasno vključevanje lokalnih in regionalnih organov, socialnih partnerjev, civilne družbe in drugih ustreznih deležnikov ostaja bistveno, da se zagotovi široko prevzemanje odgovornosti za uspešno izvajanje instrumentov Unije za financiranje ter tudi v okviru evropskega semestra.
- (24) Pri izvajanju programov kohezijske politike, ki vključuje podporo iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) in Evropskega socialnega sklada plus (ESS+), je Francija nad povprečnim izvajanjem na ravni EU, tako z vidika izbire projektov kot z vidika plačil. Pomembno je ohraniti sedanji zagon, hkrati pa čim bolj povečati učinek naložb na terenu. Francija že ukrepa v okviru svojih programov kohezijske politike, da bi povečala konkurenčnost in rast. Vendar pri nekaterih programih v najbolj oddaljenih regijah še vedno obstajajo izzivi pri izvajanju in težave pri doseganju njihovih ciljev. Hkrati mora Francija pospešiti izvajanje Sklada za pravični prehod, saj morajo biti sredstva izplačana do konca leta 2026. Bistveno je zagotoviti, da se nove naložbe, ki jih je Francija opredelila pri vmesnem pregledu skladov kohezijske politike, zlasti tiste, ki so povezane s petimi prednostnimi nalogami, opredeljenimi v uredbi o vmesnem pregledu¹⁶, izvedejo hitro in učinkovito.

¹⁶ Uredba (EU) 2025/1914 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2025 o spremembi uredb (EU) 2021/1058 in (EU) 2021/1056 glede posebnih ukrepov za obravnavanje strateških izzivov v okviru vmesnega pregleda.

- (25) Poleg zgoraj opisanih izzivov se Francija srečuje tudi z izzivi, povezanimi z upravnim in regulativnim bremenom, intenzivnostjo raziskav in razvoja v podjetjih, zagotavljanjem podpore prelomnim inovacijam, učinkovitostjo sodelovanja med podjetji in akademskimi krogi, digitalizacijo malih in srednjih podjetij (MSP), razogljičenjem prometa in stavb, uvajanjem obnovljivih virov energije in povezanimi naložbami v elektroenergetsko omrežje in shranjevanje ter elektrifikacijo končne rabe, kakovostjo in pomanjkanjem vode, pomanjkanjem spretnosti, položajem mladih na trgu dela, izobraževalnim sistemom, učiteljskim poklicem ter revščino zaposlenih in otrok.
- (26) Kot je določeno v kompasu za konkurenčnost, si morajo vse institucije EU ter nacionalne in lokalne institucije močno prizadevati za sprejetje enostavnejših pravil in pospešitev upravnih postopkov. Francija mora za zmanjšanje upravnega bremena sprejeti dodatne ukrepe. To bi pomenilo tudi večjo razpoložljivost digitalnih javnih storitev za državljane in podjetja, saj njihovo zagotavljanje stagnira in ostaja pod povprečjem EU. Sredi aprila 2026 je bil sprejet zakon o poenostavitvi gospodarskega življenja. Zakon uvaja „preizkus podjetij“ ter poseben organ, tj. svet za poenostavitev, ki združuje predstavnike podjetij, za preizkušanje novih in spremenjenih pravil. S svetom za poenostavitev se je mogoče posvetovati tudi glede obstoječih pravil. Zakon pod določenimi pogoji olajšuje vzpostavitev industrijskih in infrastrukturnih projektov ter podatkovnih centrov in olajšuje projekte energetskega prehoda. Podjetjem olajšuje tudi dostop do javnih naročil. Precejšen in naraščajoč delež podjetij v Franciji je menil, da predpisi na področju trga dela in poslovni predpisi pomenijo veliko oviro za naložbe¹⁷. Postopki v zvezi z ustavitvijo plačil, prenehanjem dejavnosti in sodnimi postopki se štejejo za najbolj zapletene za izvajanje. Čeprav zakon o poenostavitvi olajšuje prenose podjetij, ne obravnava postopkov prenehanja dejavnosti.

¹⁷ 27 % oziroma 26 % za predpise na področju trga dela oziroma poslovne predpise leta 2025, v primerjavi z 20 % oziroma 19 % leta 2024. Na splošno je približno 60 % podjetij v Franciji leta 2025 menilo, da navedeni predpisi ovirajo naložbe. Raziskavi EIB o naložbah za leti 2025 in 2024.

- (27) Regulativne omejitve za domača podjetja v Franciji za več poklicev ostajajo višje kot v primerljivih državah, v trgovini na drobno pa so med najvišjimi v EU. S pregledom obveznih lokalnih izpitov za tuje strokovnjake, znižanjem obveznih najnižjih pristojbin in ponudbo alternativ obveznemu članstvu v poklicnem organu bi se lahko bolje podprla rast novih inovativnih podjetij in zmanjšali stroški vmesnih vložkov. Sprostitev omejitev za maloprodajo, kot so zahteve za registracijo, dovoljenja in omejitve poslovanja, bi lahko pripomogla k izboljšanju poslovanja in koristila potrošnikom s konkurenčnimi cenami in širšo izbiro proizvodov. Poenostavitev regulativnega okolja za gradbeni sektor, vključno z izdajanjem dovoljenj, bi lahko prispevala k odpravi omejitev ponudbe stanovanj. Nacionalna pravila o pakiranju in označevanju trgovini z blagom nalagajo breme zagotavljanja skladnosti. V skladu z oceno Komisije in OECD so regulativne omejitve za čezmejno trgovino s storitvami znotraj EGP v Franciji med najvišjimi v EU, zlasti na področju arhitekture, pravnih storitev, računovodstva, distribucijskih storitev, zračnega prevoza, železniškega tovornega prometa in cestnega tovornega prometa. Boljši pogoji za dostop do trga, preglednejši postopki izdaje dovoljenj in manjše ovire za gibanje oseb, podprti s prizadevanji za zmanjšanje motenj v digitalni trgovini, bi Franciji lahko omogočili izkoriščanje povečanja produktivnosti in konkurenčnosti.

- (28) Čeprav je delež javne podpore za raziskave in razvoj v podjetjih v Franciji med največjimi v EU, zasebne naložbe v raziskave in razvoj stagnirajo in so leta 2024 ostale nekoliko pod povprečjem EU. Glavni mehanizem, davčni dobropis za raziskave, naj bi se leta 2026 povečal na 8,0 milijarde EUR (0,3 % BDP)¹⁸. Ocena, ki jo je leta 2021 izvedla nacionalna komisija za vrednotenje inovacijskih politik, je pokazala, da shema ni imela pomembnih učinkov na večja podjetja, čeprav jim je bila dodeljena polovica podpore. Boljše usmerjanje pomoči v inovativna MSP, podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo in zagonska podjetja ter olajšanje njihove uporabe sheme bi lahko spodbudilo raziskave in razvoj, saj so ta podjetja bolj finančno omejena. Z znižanjem praga upravičenih stroškov v okviru davčnega dobropisa za raziskave in povečanje ugodnosti za manjša in mlajša inovativna podjetja bi se lahko povečala učinkovitost sheme pri povečevanju intenzivnosti raziskav in razvoja s povečanjem učinkov dodatnosti.

¹⁸ OECD (2020), *How effective are R&D tax incentives? New evidence from the OECD microBeRD Project* (Kako učinkovite so davčne spodbude za raziskave in razvoj? Novi dokazi na podlagi projekta OECD microBeRD), Direktorat za znanost, tehnologijo in inovacije, politično sporočilo, OECD, Pariz. Conseil d'analyse économique (svet za ekonomske analize) (2022), Focus št. 090–2022, *Renforcer l'impact du Crédit d'impôt recherche* (Povečanje učinka davčnega dobropisa za raziskave), Philippe Aghion, Nicolas Chanut in Xavier Jaravel. Bunel, S. in Sicsic, M. (2024), *Les incitations fiscales à la recherche et développement et à l'innovation : état des lieux, effets et alternatives* (Davčne spodbude za raziskave in razvoj ter inovacije: stanje, učinki in alternative), delovni dokument Sciences Po LIEPP št. 163.

- (29) Ciljno usmerjena podpora inovacijam, kot je zagotovljena z naložbenim načrtom France 2030, običajno spodbuja povečanje naložb v neopredmetena sredstva, tudi v intelektualno lastnino, kar vodi k večji produktivnosti in konkurenčnosti¹⁹. Ocena načrta France 2030 iz leta 2023 kaže na pomemben vpliv na BDP in zaposlenost, čeprav bi bila lahko koristna racionalizacija podpore. Vendar Francija upočasnjuje uvajanje načrta France 2030, nadaljnje spremljanje naložbenega načrta pa še ni bilo napovedano. Z uvedbo večletnega programa strateških naložb, ki bi bil usmerjen v prelomne inovacije in bi zajemal celoten cikel raziskav in inovacij, z izboljšanim upravljanjem v skladu s spoznanji, pridobljenimi iz načrta France 2030²⁰, bi se lahko pospešilo uvajanje novih tehnologij ter podprle industrijska suverenost v ključnih strateških sektorjih, gospodarska varnost in dolgoročna rast.

¹⁹ Roth, F., in Thum, A. E. (2013). *Intangible capital and labor productivity growth: Panel evidence for the EU from 1998-2005* (Neopredmeteni kapital in rast produktivnosti dela: dokazi na podlagi panelnih podatkov za EU iz obdobja 1998–2005), *Review of Income and Wealth*, 59(3), 486–508, <https://doi.org/10.1111/roiw.12009>; Dimas, P., D. Stamopoulos in A. Tsakanikas (2022), *Intangibles and Participation in Global Value Chains in the EU: Evidence from the GLOBALINTO Input-Output Intangibles Database* (Neopredmetena sredstva in sodelovanje v svetovnih vrednostnih verigah v EU: vhodno-izhodna podatkovna zbirka neopredmetenih sredstev GLOBALINTO), *Economic and Business Review*.

²⁰ Cour des comptes (računsko sodišče) (2024), *10 ans de politiques publiques en faveur de l'industrie* (Deset let javnih politik v podporo industriji), str. 86–87; le Comité de surveillance des investissements d'avenir (2026), *France 2030 : un déploiement massif et rapide à pérenniser, un impact à renforcer* (France 2030: obsežno in hitro izvajanje, ki ga je treba trajno utrditi, ter vpliv, ki ga je treba okrepiti), [2ce0410dc4f9499917f929e71c6f716395ef68aa.pdf](https://www.ccomptes.fr/system/Uploads/2026/01/2ce0410dc4f9499917f929e71c6f716395ef68aa.pdf).

- (30) Francoska podjetja v razširitveni fazi se še naprej soočajo z veliko vrzeljo v financiranju. Francosko podjetje v povprečju v desetih letih od ustanovitve zbere le 60 % toliko kapitala kot primerljivo podjetje v Združenih državah²¹. Ker so podjetja v razširitveni fazi produktivnejša in inovativnejša od drugih podjetij, bi se z odpravo vrzeli v financiranju inovacij ter povečanjem naložb v tvegani in zasebni kapital izboljšale možnosti Francije za rast. To je mogoče doseči z nadaljnjim izkoriščanjem sredstev institucionalnih vlagateljev, tudi v okviru pobude Tibi, mobilizacijo naložb malih vlagateljev in nenazadnje z olajšanjem dostopa do trgov prvih javnih ponudb²². V širšem smislu bi bilo mogoče ekosistem prihrankov in naložb v Franciji okrepiti v korist gospodarstva s povečanjem deleža institucionalnih vlagateljev, kot so pokojninski skladi in zavarovalnice, v lastniškem kapitalu, ter s spodbujanjem naložb v lastniški kapital malih vlagateljev, zlasti prek *Plan d'Epargne en Actions* (PEA).

²¹ Fratto, C., Gatti, M., Kivernyk, A., Sinnott, E., in van der Wielen, W. (2024). *The scale-up gap: Financial market constraints holding back innovative firms in the European Union* (Vrzel na področju širitve podjetij: omejitve na finančnih trgih, ki zavirajo inovativna podjetja v Evropski uniji), Evropska investicijska banka, <https://doi.org/10.2867/382579>.

²² Glede na rezultate raziskave EIF o lastniškem kapitalu iz leta 2025 ([eif-equity-survey-2025.pdf](https://eif-eq-survey-2025.pdf)) je skoraj polovica komplementarjev, ki upravljajo sklade tvegane kapitala v Evropi, trge prvih javnih ponudb navedla kot veliko oviro za širitev. Druge, še pomembnejše ovire izhajajo iz razdrobljenosti trgov, dostopa do kapitala in manjše pripravljenosti vlagateljev za prevzemanje tveganja.

- (31) Tesnejše povezave med znanostjo in podjetji so ključne za ustvarjanje inovacij. V Franciji je bil za podporo takemu sodelovanju uveden širok nabor subjektov²³ in instrumentov. Kot je leta 2024²⁴ poudaril generalni inšpektorat za finance *Inspection générale des finances*, pa zapletenost francoskega ekosistema za prenos tehnologije in izkoriščanje raziskav pomeni veliko oviro. Leta 2025 se je začel pregled modela upravljanja in financiranja podjetij za pospeševanje prenosa tehnologije (SATT) in širše njihove vloge pri izboljšanju prenosa tehnologije na lokalni ravni, da bi se do leta 2027 vzpostavila nova organizacijska ureditev. Za izboljšanje rezultatov inovacij je treba povečati učinkovitost ekosistemov za prenos znanja in tehnologije. To je mogoče doseči z osredotočanjem na konkretne rezultate, kot so znatno povečanje števila prijav patentov, varstvo intelektualne lastnine in ustanavljanje podjetij. Poenostavitev ekosistemov, na primer z racionalizacijo vlog obstoječih subjektov ali spodbujanjem sodelovanja med njimi, bi prav tako lahko vodila k boljšim rezultatom.

²³ Kot so podjetja za pospeševanje prenosa tehnologije (*Sociétés d'accélération du transfert de technologies*, SATT), inštituti za tehnološke raziskave (*Instituts de Recherche Technologique*) in univerzitetni bolnišnični inštituti (*Instituts Hopitalo-Universitaires*).

²⁴ Odbor za spremljanje naložb za prihodnost. Ocena prvega vala naložbenega programa za prihodnost (PIA, 2009–2019), november 2019, [*Le PIA, un outil à préserver, une ambition à refonder*](#) (PIA – orodje, ki ga je treba ohraniti, in ambicija, ki jo je treba prenoviti); Cour des comptes (računsko sodišče) (2018), *Les outils du PIA consacrés à la valorisation de la recherche publique* (Instrumenti PIA, namenjeni valorizaciji javnih raziskav); (Inspection générale des finances (2024) *Évaluation des dispositifs Carnot* (Ocena programov Carnot).

- (32) Francija kljub napredku na področju digitalizacije MSP in uvajanja naprednih digitalnih tehnologij še vedno ostaja pod povprečjem EU. Ključna ozka grla pri digitalizaciji MSP vključujejo pomanjkanje strokovnega znanja in spretnosti, pomisleke glede kibernetске varnosti ter finančne omejitve, zlasti zaradi nejasne donosnosti naložb. Počasno uvajanje digitalnih tehnologij, zlasti v MSP, je eden od dejavnikov, ki zavirajo rast produktivnosti in konkurenčnost v Franciji. Pospešitev digitalizacije MSP je ključna za doseganje digitalnih ciljev EU do leta 2030, v skladu s katerimi bi moralo več kot 90 % MSP v Evropski uniji do leta 2030 doseči vsaj osnovno raven digitalne intenzivnosti. Mreža France Num ostaja glavno javno orodje za podporo osnovni digitalizaciji MSP in deluje predvsem kot mreža deležnikov, vključenih v digitalno preobrazbo. Novi načrt *Osez l'IA* je namenjen širjenju tehnologij umetne inteligence v velikih podjetjih in MSP, s čimer prispeva k digitalizaciji. Vendar ni niti namenjen MSP niti osredotočen na osnovno digitalizacijo.
- (33) Upočasnitev razogljíčenja, opažena leta 2024, se je nadaljevala tudi leta 2025. Vsi sektorji zaostajajo pri doseganju ciljev za leto 2030, določenih v tretji nizkoogljični strategiji Francije, pri čemer so največja odstopanja v stavbnem in prometnem sektorju, dodatno pa jih povečuje zmanjševanje naravnih ponorov ogljika, ki izravnavajo emisije toplogrednih plinov. Promet ostaja glavni vir emisij toplogrednih plinov v Franciji. Pospešitev razogljíčenja cestnega prometa je bistvena za doseganje ciljev glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov. Tovorni promet v Franciji še vedno pretežno temelji na cestnem prevozu. Da bi Francija podprla prehod s cestnega na železniški promet ter promet po celinskih plovnihi potehi, mora dokončati vseevropsko prometno omrežje, da bi povečala zmogljivost in gostoto omrežja ter zagotovila ustrezne naložbe v železniško infrastrukturo. Velik potencial za razogljíčenje, ki bi ga bilo mogoče nadalje izkoristiti z izboljšanjem kakovosti omrežij celinskih plovnihi poti, interoperabilnosti rečnih informacijskih storitev, razpoložljivosti podatkov in gostote terminalov, imajo tudi celinske plovne poti. Francija bi lahko dodatno spodbudila uporabo nizkoemisijjskih in brezemisijjskih vozil tako, da bi odvracala od nakupa vozil z motorjem z notranjim zgorevanjem, električna težka vozila oprostila cestnin na hitrihi cestah ter v cestnine vključila zunanje stroške emisij CO₂ iz konvencionalnihi težkih vozil.

- (34) Končna poraba energije v sektorju stanovanjskih in terciarnih stavb od leta 2015 večinoma stagnira in se je leta 2024 povečala za 1 %, emisije toplogrednih plinov pa so se leta 2025 po najnovejših ocenah organizacije Citepa zmanjšale za samo 1,5 % (v primerjavi z –0,7 % leta 2024). Francija še vedno zaostaja pri doseganju svojega tretjega ogljičnega proračuna za ta sektor²⁵. Čeprav je bila shema MaPrimeRenov spremenjena, da bi spodbujala bolj učinkovite energetske prenovе, se je število energetskih prenov zmanjšalo za 10 %, kar odraža ponavljajoče se spremembe s prekinitvami v shemi. Ta nestabilnost – zaradi prekinitev ter sprememb vrst del, upravičenih do podpore, in dohodkovnih pogojev za dostop do financiranja – je oslabila zagon, zmanjšala predvidljivost za gospodinjstva in sektor ter upočasnila uvajanje toplotnih črpalk. Francija je pred kratkim sprejela reforme za okrepitev sistema potrdil o prihrankih energije ter odpravo pomanjkljivosti, ki jih je pred tem odkrilo francosko računsko sodišče²⁶, vendar je treba prehod na potrdila o prihrankih energije pozorno spremljati. Francija mora zato okrepiti prizadevanja za doseg cilja glede emisij iz stavb do leta 2030 iz tretjega osnutka nizkoogljične strategije (SNBC-3), zlasti s poenostavitvijo shem in zagotavljanjem stabilne, predvidljive podpore. To vključuje dajanje prednosti ambicioznim prenovam (tj. prenovam, s katerimi se doseže vsaj 30 % prihrankov energije) ter osredotočanje na ranljiva gospodinjstva.

²⁵ Francija je s 56 MtCO₂e pod ravno svojega tretjega ogljičnega proračuna za ta sektor, ki za obdobje 2024–2028 v povprečju znaša 52 MtCO₂e.

²⁶ Cour des comptes (računsko sodišče), 2024, [*Les certificats d'économies d'énergie, communication à la commission des finances, de l'économie générale et du contrôle budgétaire de l'Assemblée nationale*](#) (Potrdila o prihrankih energije, poročilo odboru za finance, splošno gospodarstvo in proračunski nadzor francoske narodne skupščine).

- (35) Francija je svoj pravno zavezujoči cilj glede energije iz obnovljivih virov za leto 2020 dosegla leta 2024, pri čemer je delež obnovljivih virov v končni porabi energije znašal 23,2 % – štiri leta pozneje od predvidenega roka. Še vedno ne dosega okvirnega prispevka²⁷ k cilju EU za leto 2030, ki znaša 42,5 %. Po več letih posvetovanj je bil tretji večletni energetski program (PPE-3) februarja 2026 končno sprejet, kar je prispevalo k jasnejšemu političnemu okviru in večji predvidljivosti za naložbe. Za doseg nacionalnih ciljev za leti 2030 in 2035 ter ponovno vzpostavitev zaupanja investorjev in nosilcev projektov bo potrebno polno izvajanje zakona o pospeševanju proizvodnje energije iz obnovljivih virov iz leta 2023²⁸, reforme, vključene v francoski načrt za okrevanje in odpornost ter srednjeročni fiskalno-strukturni načrt, da bi se podprlo podaljšanje obdobja fiskalne prilagoditve. Čeprav so bile sprejete nekatere reforme, je treba še vedno odpraviti ključne ovire, zlasti počasne in zapletene postopke izdaje dovoljenj. Nazadnje bosta za uresničitev francoskih ambicij glede energije iz obnovljivih virov ter podporo povečanju obsega domačih in evropskih vrednostnih verig čistih tehnologij v strateških sektorjih bistvena hitro objavljane razpisov za vse tehnologije skupaj z večjo regionalizacijo energetskega načrtovanja, zlasti v najbolj oddaljenih regijah s posebnimi omejitvami.

²⁷ Formula iz Priloge 2 k uredbi o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov kaže, da bi moral francoski cilj do leta 2030 znašati 44 %.

²⁸ Približno četrтина zahtevanih izvedbenih aktov še vedno ni sprejeta, „območja za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije“ pa je določilo le 16 000 občin.

- (36) Obdobja, ko je v Franciji dobava električne energije prekomerna, povpraševanje pa stagnira, lahko prispevajo k pogostejšemu pojavljanju negativnih cen, omejevanju proizvodnje energije iz obnovljivih virov in jedrski modulaciji. V takih primerih bi lahko bila sredstva, ki omogočajo prožnost, na primer prilagajanje odjema ali zmogljivosti shranjevanja, kadar so stroškovno učinkovita, vedno bolj pomembna za optimizacijo elektroenergetskega sistema, zagotavljanje zanesljive oskrbe in boljše upravljanje omrežij. Čeprav je bil dosežen določen napredek, tudi z dodatnimi baterijskimi zmogljivostmi, nameščenimi leta 2025, so za vključitev vse večjih količin električne energije iz obnovljivih virov in čiste električne energije potrebna nadaljnja prizadevanja. To je še zlasti pomembno zaradi pričakovanega zmanjšanja proizvodnje energije v obstoječih jedrskih elektrarnah do leta 2050 in zaradi tveganja, da pride do nenačrtovanih vzdrževalnih del. To poudarja tudi potrebo po okrepitvi nacionalnega in čezmejnega omrežja. Operaterja elektroenergetskega sistema (RTE²⁹ in Enedis) sta se zavezala znatnim naložbam za razširitev in posodobitev prenosnih in distribucijskih omrežij. Vendar pa je izvajanje kljub temu, da Francija na splošno napreduje pri izpolnjevanju predvidenih potreb po naložbah v infrastrukturo, še vedno odvisno od zadostnih proizvodnih in človeških zmogljivosti, vključno z usposobljeno delovno silo ter proizvodnjo in dobavo kablov. V primerjavi s tem napredek pri čezmejnih projektih ostaja omejen: raven elektroenergetske medsebojne povezanosti je bila v Franciji leta 2025 pod ciljem EU za leto 2030, ki znaša 15 %. Čeprav je Francija medsebojno povezana s sosednjimi državami in novi projekti že potekajo, se zamude nadaljujejo, ključni projekti, kot je medsebojna povezava prek Pirenejev, pa kljub statusu projektov skupnega interesa niso v celoti upoštevani v sedanjem načrtovanju. Krepitev zmogljivosti čezmejnih povezav ostaja bistvena za kratkoročno upravljanje presežne proizvodnje električne energije, večje povezovanje trgov EU, prožnost sistema in širitev uvajanja obnovljivih virov energije, zlasti na Iberskem polotoku.

²⁹ Francoski regulativni organ je februarja 2026 odobril obsežen naložbeni načrt operaterja RTE za obdobje do leta 2040 v vrednosti 100 milijard EUR: [*Examen du schéma décennal de développement du réseau de RTE élaboré en 2025*](#) (Pregled desetletnega razvojnega načrta operaterja RTE, pripravljenega leta 2025 | CRE).

- (37) Nedavno povečanje ponudbe in razpoložljivosti čiste električne energije (zaradi večje razpoložljivosti jedrskih objektov in hitrejšega uvajanja sončne energije) je skupaj z na splošno stabilnim povpraševanjem in večjo potrebo po rešitvah za zagotavljanje prožnosti v elektroenergetskem sistemu prispevalo k pogostejšim uram z negativnimi cenami, večji nestanovitnosti cen, večjemu omejevanju proizvodnje energije iz obnovljivih virov ter večji potrebi po prilagajanju proizvodnje jedrskih elektrarn. Francija ima mešanico virov električne energije, ki so večinoma nefosilni, in je imela leta 2025 tretje najnižje veleprodajne cene električne energije v EU, zaradi česar je čista električna energija gospodarsko privlačen nosilec razogljičenja. Vendar velik potencial za elektrifikacijo ostaja neizkoriščen in krepi trenutno dinamiko presežne ponudbe: delež električne energije v končni porabi energije v Franciji je nad povprečjem EU, vendar v zadnjem desetletju stagnira in se je po podatkih francoskega oddelka za statistične podatke in študije (SDES) le zmerno povečal, in sicer z 20 % leta 1990 na 26 % leta 2024. Leta 2024 je električna energija predstavljala 35,4 % oziroma 35,7 % končne porabe gospodinjstev in industrije, medtem ko je njen delež v prometu ostal nizek, in sicer 2,5 %. Zato bi nadaljnji napredek pri elektrifikaciji v vseh sektorjih prispeval k stroškovno učinkovitemu razogljičenju gospodarstva, ustvaril dodatne možnosti za uporabo nizkoogljične proizvodnje električne energije ter podprl gospodarsko upravičenost uvajanja obnovljivih virov energije in rešitev za zagotavljanje prožnosti. To bi bilo mogoče doseči z izvajanjem programa elektrifikacije končne rabe z ambicioznimi cilji za sektorje z visokimi emisijami, kot so promet, ogrevanje in hlajenje stavb ter industrija.

- (38) Pomanjkanje vode vse bolj omejuje gospodarsko dejavnost, saj je 24–26 % francoske bruto proizvodnje izpostavljene tveganjem, povezanim s površinskimi vodami, stroški, povezani s sušo, pa so leta 2022 presegli 5 milijard EUR. Vpliv pomanjkanja vode je medsektorski in v večini regij povzroča napetosti med vodno intenzivnimi sektorji, kot so energetika, kmetijstvo, industrija in turizem. Ti pritiski so še večji zaradi odvisnosti Francije od vode za proizvodnjo električne energije (hidroenergija in hlajenje jedrskih elektrarn), pri čemer so s tretjim nacionalnim načrtom za prilagajanje podnebnim spremembam (PNACC-3) priznana s tem povezana podnebna tveganja. Regionalne razlike te pritiske še povečujejo: območja za intenzivno kmetijstvo so prizadeta zaradi onesnaženosti z nitrati in pesticidi; mestne in industrijske regije se soočajo z velikim povpraševanjem, povezanim z različnimi onesnaževali (vključno s PFAS³⁰ in mikroplastiko). Dostop do pitne vode in sanitarnih storitev ostaja izziv zaradi znatne letne naložbene vrzeli v višini približno 4,6 milijarde EUR, zlasti v najbolj oddaljenih regijah, kljub ciljno usmerjenim naložbenim programom, kot je načrt za vodo za čezmorske departmaje (PEDOM). Treba je okrepiti nacionalno in lokalno upravljanje voda, da bi bilo mogoče bolje upravljati konkurenčne zahteve in reševati konflikte med sektorji ter hkrati odpraviti naložbene vrzeli v odporni vodni infrastrukturi, okrepiti spremljanje in preglednost kakovosti vode ter zaščititi kakovost vode pred kmetijskim in industrijskim onesnaževanjem, da bi se zmanjšal gospodarski vpliv pomanjkanja vode in poslabšanja kakovosti vode. Te izboljšave bi bilo treba vključiti v celostni pristop k prilagajanju podnebnim spremembam in odpornosti proti njim.

³⁰ Per- in polifluoroalkilne snovi (tj. sintetične „večne kemikalije“).

- (39) Glede na ključno vlogo človeškega kapitala pri krepitevi konkurenčnosti in strateške avtonomije Unije je Svet leta 2026 priporočil, naj države članice ukrepajo, da bi nujno rešile strukturne izzive, povezane s človeškim kapitalom, na področju spretnosti, izobraževanja in usposabljanja, ki ovirajo konkurenčnost. Specifična priporočila za Francijo za leto 2026 lahko prispevajo k izvajanju priporočila Sveta o človeškem kapitalu v Uniji.
- (40) Stopnja zaposlenosti v Franciji kljub znatnemu izboljšanju ostaja nizka in še vedno obstajajo ovire za zaposlovanje, zlasti za mlade delavce. Kljub prizadevanjem za odpravo brezposelnosti mladih s programi, podprtimi v okviru Mehanizma za okrevanje in odpornost ter Evropskega socialnega sklada plus, kot sta „1 jeune, 1 solution“ in „Contrat d’engagement jeune“, se brezposelnost mladih (19,7 % leta 2025, starih med 15 in 24 let) in delež mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo (12,7 % leta 2025, starih med 15 in 29 let), povečujeta. Zaposlitvenih možnosti za mlade še posebej primanjkuje v najbolj oddaljenih regijah, na podeželskih območjih, na obrobjih mest in na ozemljih v procesu industrijske tranzicije. Omejen dostop do cenovno dostopnih stanovanj in prevoza dodatno ovira vključevanje na trg dela, pri čemer so ti izzivi v najbolj oddaljenih regijah še posebej izraziti. Čeprav uvajanje reforme France Travail in sedanje izvajanje zakona o polni zaposlenosti še nista bila ocenjena, bi se lahko z odpravo teh ovir, zlasti z izboljšanjem ciljne usmerjenosti, usklajenosti in prepoznavnosti obstoječih programov podpore, izboljšanjem dostopa do stanovanj in možnosti mobilnosti ter boljšim usklajevanjem izobraževanja in usposabljanja s potrebami delodajalcev, izboljšalo vključevanje na trg dela, zlasti mladih, in zmanjšalo pomanjkanje delovne sile.

- (41) Francoski trg dela se sooča tudi z neskladjem med ponudbo spretnosti in povpraševanjem po njih, zlasti v ključnih sektorjih, kot so predelovalna industrija, gradbeništvo ter socialni in zdravstveni sektor, kjer še vedno obstajajo težave pri zaposlovanju. Francija ob podpori Mehanizma za okrevanje in odpornost ter ESS+ vlaga v izpopolnjevanje in preusposabljanje delavcev, zaradi česar se je nekoliko povečalo število odraslih, udeleženih v usposabljanju (49,2 % leta 2022 v primerjavi z 48,4 % leta 2016). Vendar napredek pri doseganju cilja 65 % do leta 2030 ostaja počasen, zlasti med nizko usposobljenimi in starejšimi delavci. Še vedno sta potrebna boljše usklajevanje usposabljanja s potrebami trga dela in večja podpora ranljivim skupinam. Poleg tega se lahko z nedavnim zmanjšanjem financiranja vajeništva in usposabljanja³¹ zmanjša splošna udeležba. Pomanjkanje usposobljene delovne sile, zlasti na področju STEM (naravoslovje, tehnologija, inženirstvo in matematika), omejuje sposobnost Francije, da zadosti naraščajočemu povpraševanju v tehnološko intenzivnih sektorjih. Zlasti strokovnjaki za IKT in industrijski inženirji spadajo med poklice z najugodnejšimi napovedmi rasti, vendar obstaja tveganje, da bo zaradi pomanjkanja teh spretnosti skoraj eno od štirih delovnih mest ostalo nezasedeno. Vpis na študij na področju STEM se zmanjšuje in ostaja pod povprečjem EU. Prizadevanja za povečanje vpisa na področju STEM v višjem sekundarnem in terciarnem izobraževanju, skupaj z zgodnjim ukrepanjem za učeče se z velikim potencialom ter okrepitvijo stalnega usposabljanja učiteljev na področju STEM, bi pripomogla k odpravi vrzeli v spretnostih na področju STEM v ključnih panogah.

³¹ Proračun za leto 2026, Loi de finances 2026.

- (42) Za francoski izobraževalni sistem je značilno, da se dosežki pri temeljnih spretnostih in na področju STEM poslabšujejo³². Čeprav so rezultati raziskave PISA blizu povprečja EU, se je delež 15-letnikov s slabimi dosežki pri naravoslovju, matematiki in branju povečal in presega cilj za leto 2030, ki znaša 15 %³³, zlasti pri matematiki, kjer se je zmanjšal tudi delež najuspešnejših učencev. Francija ima tudi eno največjih socialno-ekonomskih vrzeli v EU³⁴, pri čemer socialno-ekonomsko ozadje ostaja izrazit napovednik učnih izidov. Obstoječa podpora za učence s slabimi dosežki ostaja nezadostna, predvsem zaradi nezadostne pokritosti v okviru programa „réseaux d'éducation prioritaire“ (mreža prednostnega izobraževanja). Širitev območij prednostnega izobraževanja, sprejetje prožnih meril za prikrajšane šole ter uporaba podatkov o ocenjevanju učencev za prilagajanje učnih metod bi lahko pripomogli k boljšemu obravnavanju individualnih potreb in izboljšanju uspešnosti učencev pri temeljnih spretnostih že od zgodnjega otroštva. Vendar zaradi pogostih sprememb politike ni bilo dovolj časa za izvajanje in ocenjevanje teh ukrepov, s čimer se je zmanjšala odgovornost učiteljske skupnosti in omejila učinkovitost reform.

³² *Trends in International Mathematics and Science Study 2023* (Mednarodna raziskava trendov znanja matematike in naravoslovja 2023 – TIMSS).

³³ Glede na raziskavo Programa mednarodne primerjave dosežkov učencev (PISA) za leto 2022 je 28,8 % petnajstletnikov v Franciji doseglo slabe rezultate pri matematiki v primerjavi z 29,5 % v EU, 26,9 % jih je doseglo slabe rezultate pri branju v primerjavi s 26,2 % v EU, 23,8 % pa pri naravoslovju v primerjavi s 24,2 % v EU.

³⁴ OECD (2023). PISA 2022 Results (Volume I) (Rezultati raziskave PISA 2022 (zvezek I)).

- (43) Pri izboljšanju delovnih pogojev učiteljev in kakovosti njihovega usposabljanja še vedno obstajajo pomembni izzivi, kar zmanjšuje privlačnost poklica. Francija se sooča z zmanjševanjem nabora kandidatov za učiteljski poklic in vse večjim številom prekinitev delovnega razmerja med zaposlenimi za nedoločen čas. Med ključnimi dejavniki, ki prispevajo k temu, so nezadostno plačilo glede na povprečje EU³⁵, slabi delovni pogoji, omejeno priznavanje poklicnih kvalifikacij in omejene možnosti za mobilnost^{36,37}. Poleg tega najnovejša raziskava TALIS kaže, da francoski učitelji poročajo o manjšem zadovoljstvu z začetnim izobraževanjem učiteljev in s stalnim strokovnim razvojem v primerjavi s kolegi v EU, pri čemer obstajajo kritične vrzeli v usposabljanju, zlasti na novih področjih, kot je vključevanje umetne inteligence. Vse večja odvisnost od učiteljev, zaposlenih za določen čas, ki imajo nižje ravni kvalifikacij in izkušenj ter slabši dostop do usposabljanja bi lahko vplivalo na kakovost poučevanja. Sprejeti so bili ukrepi za izboljšanje delovnih pogojev učiteljev, vključno z reformo začetnega izobraževanja učiteljev iz leta 2025, ki je že privedla do povečanja števila prijav na izpite, kar kaže na možno povečanje privlačnosti poklica. Vendar je v proračunu za leto 2026 predvidena ukinitve več kot 4 000 učiteljskih delovnih mest, kar je deloma utemeljeno z demografskim upadom, vendar hkrati omejuje možnosti za zmanjšanje števila učencev v razredih. Reforma stalnega strokovnega razvoja iz leta 2022 še ni prinesla bistvenih izboljšav glede obsega, dostopnosti ali kakovosti usposabljanja. Obstajajo možnosti za nadaljnje ukrepe za boljše usklajevanje začetnega in nadaljnega usposabljanja s spreminjajočimi se potrebami vseh učencev³⁸ ter za zagotovitev večje avtonomije učiteljem in šolam³⁹. Računsko sodišče zlasti opozarja, da imajo ravnatelji v praksi omejene možnosti za prilagajanje potrebam učencev in lokalnim razmeram⁴⁰.

³⁵ Plače učiteljev ustrezajo 82 % plače delavca s terciarno izobrazbo (povprečje EU: 85 %), le 26,6 % učiteljev pa je zadovoljnih s svojimi dohodki (povprečje EU: 37,3 %). OECD, 2025, *Education at a Glance* (Kratek pregled izobraževanja).

³⁶ France Stratégie, 2024, [Working in Public Service: The Challenge of Attractiveness](#) (Delo v javnem sektorju: izziv privlačnosti).

³⁷ Cour des comptes (računsko sodišče), [Devenir enseignant: la formation initiale et le recrutement des enseignants des premier et second degrés](#), *Rapport public thématique* (Postati učitelj: začetno usposabljanje in zaposlovanje osnovnošolskih in srednješolskih učiteljev, javno tematsko poročilo), 2023.

³⁸ *Education: comment mieux orienter la dépense publique*, Conseil d'analyse économique (Izobraževanje: kako bolje usmerjati javnofinančne odhodke, svet za ekonomske analize), 2025, na voljo na: [Éducation: comment mieux orienter la dépense publique](#).

³⁹ Lastra-Anadón, C. in S. Mukherjee (2019), *Cross-country evidence on the impact of central and school autonomy on education performance* (Meddržavni dokazi o vplivu avtonomije centralnih oblasti in šol na uspešnost izobraževanja), delovni dokumenti OECD o fiskalnem federalizmu, št. 26, OECD Publishing, Pariz, <https://doi.org/10.1787/c3d9b314-en>.

⁴⁰ Cour des comptes (računsko sodišče), *Mobiliser la communauté éducative autour du projet d'établissement*, *Rapport public thématique* (Mobilizacija izobraževalne skupnosti v podporo šolskemu načrtu, javno tematsko poročilo 2023).

- (44) Čeprav so se stopnje zaposlenosti zvišale, se je tveganje revščine in socialne izključenosti v zadnjih letih povečalo. Ključni dejavnik tega trenda je vse večja razširjenost revščine zaposlenih, ki se je v zadnjih letih močno povečala, zlasti med samozaposlenimi in gospodinjstvi z otroki. K temu povečanju prispeva več dejavnikov: neprostovoljno delo s krajšim delovnim časom in razdrobljene oblike zaposlitve zmanjšujejo skupno število opravljenih ur, medtem ko se je število samozaposlenih oseb brez zaposlenih (mikropodjetnikov in platformnih delavcev)⁴¹ z zelo nizkimi dohodki in omejeno avtonomijo povečalo. Poleg tega pasti nizkih plač in nezadosten dostop do usposabljanja ovirajo poklicno napredovanje, še vedno pa obstaja tudi zaskrbljenost glede delovnih pogojev, vključno z dolgim delovnim časom in velikim deležem nezgod pri delu s smrtnim izidom. Obravnavanje pasti nizkih plač in prekarnih zaposlitev, povečanje možnosti usposabljanja in izboljšanje delovnih pogojev ter varnosti in zdravja pri delu, tudi za platformne delavce, bi lahko prispevali k zmanjšanju revščine zaposlenih.

⁴¹ *Rapport pour la France. GDPoweR – Récupération des données des travailleurs au service de la négociation et du suivi des accords collectifs dans l'économie des plateformes* (Poročilo za Francijo. GDPoweR – pridobivanje podatkov delavcev za potrebe pogajanj in spremljanja kolektivnih pogodb v platformnem gospodarstvu), 2025.

- (45) Delež otrok, izpostavljenih tveganju revščine in socialne izključenosti, je leta 2025 dosegel 27,5 %, kar je precej več kot pri preostalem prebivalstvu (19,1 %) in peti največji delež v EU. To povečanje je posledica iz več dejavnikov. Starši se soočajo s težavami pri zagotavljanju ustreznega dohodka iz dela, saj 9,2 % otrok živi v gospodinjstvih z zelo nizko delovno intenzivnostjo, kar je ena od najvišjih stopenj v EU. Poleg tega se je revščina zaposlenih močno povečala med gospodinjstvi z otroki, pri čemer so še posebej prizadete enostarševske družine, ki jih večinoma vodijo matere. Med zaposlenimi starši samohranilci jih je bilo leta 2025 tveganju revščine izpostavljenih 20 %, glavni vzroki pa so vključevali delo z neprosto voljnimi krajšim delovnim časom in zamujene poklicne priložnosti, pogosto zaradi pomanjkanja ustreznih možnosti varstva otrok. Čeprav je splošna razpoložljivost varstva otrok v Franciji razmeroma velika, dostop do njega ostaja izrazito neenak: vrzel med privilegiranimi in prikrajšanimi otroki (36 odstotnih točk) je večja od povprečja EU (20 odstotnih točk). Leta 2023 si 76 % družin, ki živijo v revščini, ni moglo privoščiti varstva otrok⁴². Poleg tega še vedno obstajajo pomisleki glede kakovosti, razpoložljivosti in stroškov varstva otrok, ki se na ozemlju Francije zelo razlikujejo. Teritorialne razlike v zaposlitvenih možnostih in možnostih usposabljanja ter v dostopu do cenovno dostopnih stanovanj, prevoza ter zdravstvenih in socialnih storitev dodatno ovirajo sposobnost staršev, da si zagotovijo dohodek za dostojno življenje. Te izzive še povečujejo naraščajoči življenjski stroški, ki so prispevali k povečanju hude materialne ali socialne prikrajšanosti med otroki (10 % leta 2025 v primerjavi s 7,9 % v EU), pri čemer so zaradi vse višjih stroškov stanovanj, energije in hrane najbolj prizadete enostarševske in velike družine⁴³. Naraščajoče število brezdomcev v Franciji⁴⁴ vse bolj vpliva na družine z otroki⁴⁵. Kljub nedavnim reformam, katerih cilj je boljše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja družin, otroški in stanovanjski dodatki ne sledijo inflaciji, merila za upravičenost pa so se zaostрила. Pregled učinkovitosti družinskih in stanovanjskih dodatkov, odpravljanje ovir za zaposlovanje staršev, izboljšanje dostopa do storitev otroškega varstva ter zmanjšanje teritorialnih razlik pri dostopu do storitev bi lahko prispevali k zmanjšanju revščine otrok.

⁴² CNAF-ONAPE, L'accueil des jeunes enfants - Édition 2025, 2025, [Observatoire national de la petite enfance \(Onape\) | CAF – Caisse d'Allocations Familiales](#) (Francoski nacionalni observatorij za varstvo in razvoj majhnih otrok (Onape) | CAF – sklad za družinske dodatke).

⁴³ [INSEE, privation matérielle et sociale en 2025](#) (Materialna in socialna prikrajšanost v letu 2025).

⁴⁴ Fondation pour le Logement (francoska stanovanjska fundacija), *31ème rapport sur le mal-logement en France en 2026* (31. poročilo o neustreznih stanovanjskih razmerah v Franciji v letu 2026).

⁴⁵ UNICEF-FAS, *Baromètre Enfants à la rue* (Poročilo o stanju otrok, ki živijo na ulici), 2025.

- (46) Zaradi tesne medsebojne povezanosti gospodarstev držav članic euroobmočja in njihovega skupnega prispevka k delovanju ekonomske in monetarne unije je Svet leta 2026 priporočil, naj države članice euroobmočja ukrepajo, tudi v okviru svojih načrtov za okrevanje in odpornost, da bi izvedle priporočilo o ekonomski politiki euroobmočja za leto 2026. Kar zadeva Francijo, priporočilo 1 prispeva k izvajanju prvega, drugega in petega priporočila o euroobmočju, priporočilo 2 prispeva k izvajanju četrtega priporočila o euroobmočju, priporočilo 3 prispeva k izvajanju sedmega, osmega in devetega priporočila o euroobmočju, priporočilo 4 prispeva k izvajanju sedmega priporočila o euroobmočju, priporočilo 5 pa prispeva k izvajanju petega priporočila o euroobmočju –

PRIPOROČA, da Francija v letih 2026 in 2027 ukrepa tako, da:

1. zagotovi, da bodo očiščeni odhodki v skladu s korektivno potjo, ki jo je Svet priporočil 21. januarja 2025, glede na odstopanje, ki ga je Komisija predvidela za leto 2026 v zvezi s priporočeno zgornjo mejo očiščenih odhodkov; okrepi skupne odhodke za obrambo in varnostne odhodke ter pripravljenost, hkrati pa zagotovi vzdržnost dolga in učinkovito porabo ter postopno prilagodi proračun, da se ohranijo strukturno višji odhodki za obrambo; zagotovi, da so ukrepi, sprejeti za ublažitev učinka zvišanja cen energije, začasni, namenjeni zaščititi ranljivih gospodinjstev ali zadostitvi potreb energetske intenzivnih podjetij, da ohranijo spodbude za prihranke energije in da so njihovi fiskalni stroški v skladu z zavezami iz fiskalnega okvira EU; še naprej izvaja sklop reform in naložb, na katerih temelji podaljšano prilagoditveno obdobje, kot je Svet priporočil 21. januarja 2025; zagotovi fiskalno vzdržnost pokojninskega sistema ob upoštevanju pravičnosti ter okrepi njegov prispevek k zaposlenosti in potencialni rasti; se zanaša na rezultate pregledov porabe, da bi trajno in znatno zmanjšala javnofinančne odhodke ter izboljšala njihovo učinkovitost; preusmeri obdavčitev s proizvodnih dejavnikov na davke na potrošnjo in okoljske davke ter racionalizira in zmanjša davčne izdatke na fiskalnem in socialnem področju; zmanjša upravno zapletenost z odpravo prekrivajočih se pristojnosti ter s tem izboljša učinkovitost odhodkov; okrepi upravne zmogljivosti in prostorsko načrtovanje v najbolj oddaljenih regijah;
2. zagotovi kontinuiteto reform in naložb, ki se izvajajo v okviru Mehanizma za okrevanje in odpornost; ohrani zagon pri izvajanju programov kohezijske politike, pri čemer se po potrebi opre na prerazporeditev v strateške prednostne naloge in prožnosti, dogovorjene v okviru vmesnega pregleda okvira kohezijske politike;

3. dodatno poenostavi nacionalne predpise, zmanjša upravno breme in regulativne omejitve za podjetja, zlasti v gradbeništvu in storitvenem sektorju, ter odpravi ovire za prosti pretok blaga; okrepi intenzivnost raziskav in razvoja v podjetjih z boljšim usmerjanjem programov javne podpore, ki spodbujajo raziskave in razvoj v podjetjih ter širjenje inovacij, z ohranjanjem javne podpore na podlagi večletnega naložbenega načrta in s spodbujanjem naložb institucionalnih in malih vlagateljev v lastniški kapital, zlasti s finančno podporo podjetjem v razširitveni fazi in prelomnim inovacijam; poveča učinkovitost ekosistemov, ki podpirajo sodelovanje med akademskimi krogi in podjetji; izboljša digitalizacijo MSP, tudi z izboljšanjem učinkovitosti obstoječih ukrepov javne podpore; še naprej spodbuja diverzifikacijo in zaposlovanje v regijah, ki jih je prizadela industrijska tranzicija;
4. pospeši razogljičenje prometnega sektorja z odpravo ovir in zagotavljanjem spodbud za povečanje povpraševanja po nizkoemisijskih načinih prevoza in vozilih ter njihove ponudbe; poveča energetske učinkovitost stavb in zmanjša odvisnost od fosilnih goriv z zagotavljanjem stabilne in predvidljive podpore, s posebnim poudarkom na ambicioznih prenovah in ranljivih gospodinjstvih; pospeši uvajanje projektov na področju energije iz obnovljivih virov in čiste energije, tudi z nadaljnjo racionalizacijo postopkov izdaje dovoljenj; spodbuja rešitve za zagotavljanje prožnosti, kot so prilagajanje odjema, tehnologije shranjevanja ali viri čiste energije, ki jih je mogoče dispečirati, ter zagotovi zadostne naložbe v zmogljivost elektroenergetskega omrežja in čezmejne povezave; pospeši elektrifikacijo končne rabe, s poudarkom na sektorjih z visokimi emisijami; izboljša upravljanje voda, da bi bolje obravnavala konkurenčne potrebe po vodi med vodno intenzivnimi sektorji in zagotovila zadostne naložbe v vodno infrastrukturo, zlasti v najbolj oddaljenih regijah, ter zaščitila kakovost vode pred kmetijskim in industrijskim onesnaževanjem;

5. odpravi pomanjkanje spretnosti, tako da usposabljanje uskladi s potrebami trga dela, tudi na teritorialni ravni, ter poveča vpis na študij naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM); poveča vključevanje na trg dela z odpravo ovir na področju izobraževanja in zaposlovanja mladih ter z razširitvijo dostopa do usposabljanja za nizko usposobljene in starejše delavce; izboljša učne rezultate in zmanjša neenakosti v izobraževanju; okrepi učiteljski poklic, tudi z izboljšanjem delovnih pogojev ter začetnim in stalnim usposabljanjem učiteljev; preprečuje in zmanjšuje revščino zaposlenih in revščino otrok z odpravo ovir za dostop do plačane in trajnostne zaposlitve, zlasti za starše, z izboljšanjem dostopa najbolj prikrajšanih gospodinjstev do kakovostnih storitev otroškega varstva ter z zmanjšanjem teritorialnih razlik v dostopu do storitev, zlasti zdravstvenega varstva.

V Bruslju,

Za Svet

predsednik/predsednica
